

CARLES SOLÀ, RECTOR DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Text: ÀLEX MILIAN / Fotos: MARC VILA

# "Necessitem una llei d'autonomia"

Carles Solà (Xàtiva, 1945) valora els fets que van acabar en una esbatussada de la policia a la universitat que regeix, l'Autònoma de Barcelona, i planteja els problemes més greus que afecten actualment la comunitat universitària de tot l'estat.

**E**l ministre Mayor Oreja diu que en l'enfrontament entre la policia i els manifestants "cap edifici universitari va ser violentat" i responsabilitza deu "radicals violents" dels fets, alhora que reconeix que va haver-hi imprevisió. Què en pensa?

—Estic d'acord en el tema de la imprevisió. Un dels elements d'imprevisió va ser no establir contacte amb

la Universitat i un altre no fer ús de l'oferiment de la UAB d'organitzar la visita del president Aznar tot garantint-ne la seguretat i al mateix temps permetent el dret de manifestació i expressió pacífiques a l'interior del campus.

—Què els van oferir exactament?

—Els diguérem que podíem cuidar-nos de parlar amb els estudiants i organitzar l'itinerari de la visita. Això va ser a les 11.30 hores. Se'ls hi comunica que molt probablement hi haurà alumnes que manifestaran la seva disconformitat i se'ls hi demana que deixin els temes de la seguretat als responsables de la UAB per tal d'evitar un hipotètic enfrontament. Aparentment van acceptar la proposta però després no va anar així la cosa.

—Va ser vostè personalment qui va proposar això?

—No. Ho va fer el responsable de l'Àrea de Logística i Medi Ambient, que és qui se'n cuida de totes les qüestions d'operació al campus, des del trànsit fins a l'organització d'actes. I hi tenim una llarga experiència perquè es fan coses molt complicades, com la mateixa festa major de la UAB, on hi ha 30.000 persones i mai no ha passat res. De fet, de visites de polítics a l'Autònoma se'n fan sovint. La mateixa ex-ministra Esperanza Aguirre

va estar fa poc a la Facultat de Lletres, i res de res. És evident que alguns polítics han rebut manifestacions crítiques més sorolloses, en particular en recordo una en què jo estava al costat de Josep Borrell. O el Narcís Serra o el Pasqual Maragall. Tots han rebut contestació per part d'estudiants i no han passat de dir-los quatre coses i prou.

—De fet, el cap de l'Àrea de Logística i Medi Ambient va ser un dels colpejats per la policia.

—Exactament. Va rebre un cop de porra a la mà i la portava tota inflada. I el va rebre precisament quan estava entre els estudiants i la policia intentant que no hi hagués violència.

—Algun responsable del Ministeri o la Policia Nacional li ha explicat per què aquest acord no va servir de res finalment?

—No, de fet el que jo vaig presenciar personalment és que els estudiants s'aproximaven cap al Centre Nacional de Microelectrònica i allà hi havia cinc o sis policies només que no els deixaven passar. Quan els estudiants van intentar passar perquè reivindicaven el seu dret de manifestació, van començar els cops de porra.

—Es pot considerar una provocació dels mateixos policies, doncs?

—En aquell moment, provocació, no. Simplement els policies tenien ordre de no deixar passar i van fer ús de les porres. Després sí que va haver-hi autèntiques provocacions. Quan tenia lloc la visita del president José María Aznar al Centre Nacional de Microelectrònica, a la rodalia de la Facultat de Lletres, allà sí que es produeix una provocació per part dels poli-

**"El que dic, pel que he vist, és que el 14 de gener la Universitat va ser violentada. La Universitat va patir i els drets d'expressió i manifestació van patir. I es van viure escenes de violència que són inadmissibles."**



cies. I hi ha testimonis fotogràfics que ho demostren.

—*Qui n'és responsable?*

—La persona que va organitzar la visita i va dissenyar el sistema de seguretat.

—*I en concret?*

—No sé els organigrames de la presa de decisió en aquests casos. Aparentment, i dic aparentment —i així ho va considerar el claustre de l'Autònoma—, és la delegada del govern, Julia García-Valdecasas.

—*Hi ha una coincidència molt significativa: ara, els estudiants demanen la dimissió de la delegada del govern a Catalunya, Julia García-Valdecasas. Als anys seixanta, els estudiants de la Universitat de Barcelona també demanaven la dimissió de Francisco García-Valdecasas, el seu pare, que va ser rector de la Universitat entre 1965 i 1968 i va expedientar un gran nombre de professors i alumnes.*

—Sí. Aquesta és una qüestió que s'ha recordat ara, però que a mi personalment no m'agrada. La gent té dret a dir el que sigui però cadascú és responsable dels seus fets, i lligar un pare i una filla... Jo no crec que la genètica arribi a tant. No em trobo còmode parlant d'això.

—*La coincidència, doncs, estaria en el fet que en aquell moment la Universitat era violentada i, ara, ho continua essent.*

—Jo el que dic, pel que he vist, és que el dia 14 de gener la Universitat va ser violentada. La Universitat va patir i els drets d'expressió i manifestació van patir. I van patir amb imatges que tot el país ha pogut veure i que són incontestables. I es van viure unes escenes de violència que realment són inadmissibles. Tenir una persona a terra i que tres o quatre policies l'estiguin colpejant, esfereïx. I esfereïx que això pugui passar avui dia.

—*Vostè va posar el seu càrrec a disposició del claustre de la Universitat, per què?*

—Perquè en els primers moments després dels incidents, un grup molt nombrós d'estudiants van creure que el rector era el responsable del que havia passat i van venir aquí molt emprenyats amb el seu rector, ja que el creien culpable. Es per això que jo vaig decidir en aquell moment posar el meu càrrec a disposició dels que em van triar i no n'estic penedit. I hagués acceptat de forma democràtica un altre resultat.

—*El mateix claustre va declarar José María Aznar persona non grata. I també García-Valdecasas i la Policia Nacional. Com afecta això la relació amb l'executiu espanyol? I si d'aquí sis mesos anuncia una altra visita?*

—Que consti que l'equip de govern no era partidari d'aquesta decisió, que jo crec que respon a la manifestació d'un sentiment d'una comunitat que s'ha sentit agredida. Nosaltres hauríem preferit que el claustre

només opinés sobre el document unitari que va presentar la mesa. La declaració de persona *non grata* no correspon a una figura legal, perquè pertany a una qüestió d'àmbit internacional. M'agradaria que la poguéssim superar. I s'hauria d'intentar, perquè, es vulgui o no, és una situació anormal que una universitat digui que el president d'un govern que ha estat elegit per la majoria del país és persona *non grata*. Crec que amb el nou ministre d'Educació tindrem l'oportunitat de normalitzar les relacions, i jo hi faré el màxim esforç. Evidentment, he de respectar les decisions del claustre. I si no puc respectar-les, me n'aniré.

—*Els fets van coincidir amb un consell general de l'Institut Joan Lluís Vives. Quina va ser la reacció de tots els rectors de les universitats de Catalunya, País Valencià i les Illes?*

—Va ser unànime. Ells eren coneixedors del que havia passat. Jo els hi vaig dir que anava a baixar amb

tots els degans i l'equip de govern a la Delegació de Govern de Barcelona per lliurar un document de protesta i que els hauria d'abandonar unes hores. I aleshores hi va haver una proposta de fer un comunicat i baixar també, en un gest sense precedents històrics de tretze rectors —o els seus representants— a la porta de la Delegació de Govern per lliurar un document de protesta. Això, aparentment, al govern espanyol no li ha importat. Els hauria de fer reflexionar que tretze rectors adoptin una actitud com aquesta. A més és un comunicat breu, però molt clar.

—*Vostè ha estat dos anys president de la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE). Com han estat les seves relacions amb la ex-ministra de Cultura, Esperanza Aguirre?*

—Com a rector de la UAB i president de la CRUE, les relacions polítiques amb el Ministeri de Cultura

jo les qualificaria d'infructuoses. En els tres anys de ministeri d'Esperanza Aguirre no hem avançat en els problemes que té la universitat. Durant aquest període de temps el Consejo de Universidades ha continuat una marxa cada vegada més escleròtica, no s'ha avançat en la solució dels problemes que té la universitat. I de fet, ha estat una continuïtat del que ja passava abans: els dos últims ministres del govern del PSOE tampoc no van fer res per solucionar els problemes de la universitat. Gairebé des de l'any 1993, en què va sortir del ministeri Alfredo Pérez Rubalcaba, que no tenim política universitària del govern.

—*Com són les relacions entre la universitat i la Generalitat de Catalunya?*

—El govern de la Generalitat de Catalunya té un respecte molt escrupolós per l'autonomia universitària. Sincerament. Això no treu que hi hagi unes tensions normals entre les universitats i els poders públics, so-

**"Amb Esperanza Aguirre no hem avançat per solucionar els problemes de la Universitat. De fet, això ha estat una continuïtat: els dos últims ministres del govern del PSOE tampoc no van fer res per la Universitat."**

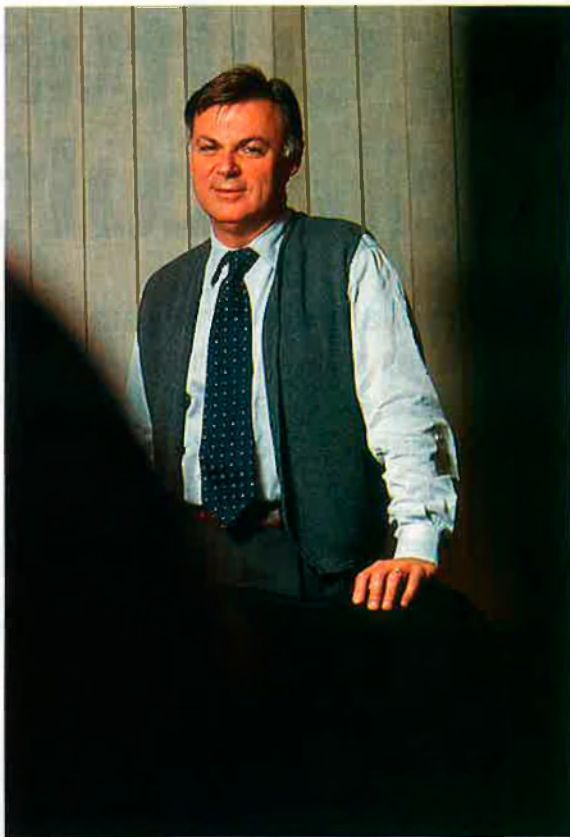
bretot arran de temes de finançament. Això, quan va néixer la universitat a Bolonya, ja es va produir. Es normal. Però hi ha mecanismes normals per solucionar les tensions. D'altra banda, ara mateix acabem de signar un acord que té un nom que a mi no m'agrada, que és un Contracte-Programa, però que en definitiva és un acord per objectius de millora de la universitat. M'agradaria que tingués més finançament, però... El cas és que el contracte-acord, fins i tot, va ser objecte d'anàlisi per part de la Conferència de Rectors Europeus, que els dies que el vam signar feien una visita a la UAB, i en el seu informe diuen que és modèlic, que no hi ha cap temor que això afecti l'autonomia universitària. La Generalitat demostra un respecte molt gran per aquestes qüestions.

—*Tornem a l'estat, que també té influència sobre la vida acadèmica catalana. Com veu el nou ministre d'Educació, Mariano Rajoy?*

—De fet, ara que en parlem, encara no es coneix l'equip que acompanyarà el ministre. Això és també un element important. Pels comentaris de polítics de la Generalitat, arriba amb fama de persona dialogant i amb la qual es pot arribar a acords. Per tant, com tot nou ministre, arriba amb una bona predisposició de les universitats, si més no d'aquesta, de col·laborar amb ell amb l'esperança que puguem solucionar els problemes de la universitat pública, que són nombrosíssims i molt importants.

—*Quins són els més importants?*

—En tenim de molt grossos. En tenim un de general que és que la Llei de Reforma Universitària, la LRU, necessita una revisió en profunditat. La llei ja ha fet una reforma, ha transformat una universitat franquista, d'elits, en una universitat de masses, molt més oberta; i ha fet que la investigació a la universitat sigui una cosa real i no retòrica. Al mateix temps, s'ha transformat el país i ara necessitem una nova regulació de la universitat i sobretot necessitem que hi



—**Pot resumir els sis mesos de la seva presidència de l'Institut Joan Lluís Vives?**

—**Han estat sis mesos molt intensos, però jo remarcaria que aquest semestre ha significat la incorporació dels estudiants a l'IJLV. I ara és una bona notícia que damunt de la taula de la permanent de l'IJLV tenim demandes dels estudiants. Ells veuen en l'Institut una institució que els interessa i que volen "utilitzar" per a les seves coses i per buscar solucions als problemes que els interessin. Ja s'ha creat una comissió d'estudiants dins l'Institut.**

li l'han de supervisar els professors de Cambridge...

A més, tenim altres problemes: hi ha molts professors que estan en una situació de contractació inadequada i això és un problema urgent; tenim un sistema d'ajuts a l'estudi que no garanteix la igualtat d'oportunitats, ja que les beques a l'estat espanyol són les més baixes de la Unió Europea i no garanteixen que una persona pugui deixar de treballar per estudiar; tenim el problema de la LOGSE, que portarà a la universitat uns estudiants diferents dels d'ara, ni millors ni pitjors; i tenim un fracàs escolar molt elevat. Tanmateix, que consti que la universitat en conjunt és una bona universitat. El que passa és que és fruit d'un gran esforç de la immensa majoria dels universitaris, de tots els estaments. I això arribarà un moment en què diran prou, perquè es fa amb moltes hores de sobreeducació...

hagi confiança en la universitat. La LRU conté tota una sèrie de cautesles, segurament necessàries en el moment en què es va fer, eixint de la dictadura i en mans de grups de poder molt determinats. Però la universitat ara és molt diferent, en part gràcies a la llei, i la societat d'aquest país pot confiar-hi. Per tant, ara necessitaríem una llei d'autonomia, i que a la universitat pública se li donin eines d'adaptació, que no en tenim, a causa d'una sobre-regulació.

—*Un exemple, si us plau.*

—Per exemple, les titulacions. Imagina't que la Universitat Autònoma vol fer la titulació X, doncs tota la universitat espanyola ha d'opinar sobre el pla d'estudis d'aquesta universitat, si és que volen que el títol sigui homologat i per tant oficial. Sempre dic que a mi m'agradaria tenir una universitat en què si jo li explico a un col·lega anglès com funciona, no s'espanti. Perquè, és clar, digues-li a un senyor d'Oxford que el programa de química que volen fer a Oxford

ED  
EN

